

Trampus Péter Emléknep

Peter Trampus Memorial Day

Trampus Péter halálának (2025.04.12.) első évfordulóján 2026. április 16-án, Pakson, az Erzsébet Nagy Szállóba bálteremben került megrendezésre a Trampus Péter Emléknep, amely méltó tisztelgés volt a kiváló szakember és közösségépítő emléke előtt. A rendezvényt a Magyar Ronszolásmentes Vizsgálati Szövetség és az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. szervezte.

Trampus Péter (1947-2025)

A találkozó különlegessége volt, hogy minden meghirdetett előadó személyesen jelen volt, így a hazai és nemzetközi szakmai közösség képviselői együtt emlékeztek Trampus Péter munkásságára.

A megemlékezést **Rátkai Sándor** (MVM Paksi Atomerőmű Zrt.) nyitotta meg bevezető gondolataival. A több évtizedes szakmai és emberi kapcsolata ellenére szavait a Trampus Péter halálát megelőző nap eseményeinek felidézésére fordította. Ezzel a résztvevők többségét visszarepítette abba a milióbe, ahol a teremben ülők mindegyikének felidéződtek azok a kétszereplős jelenetek, amelyeket Trampus Péterrel együtt éltek át. Ezen utolsó személyes találkozás szervesen kapcsolódott hazánk energiaellátásában kulcsszerepet játszó blokkok üzemidejének biztonságos hosszabbításához kötődő tevékenységekhez. Ebben kiválóan hasznosult Trampus Péternek az MVM Paksi Atomerőműben töltött életpályájának és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségen végzett 7 éves tevékenységének tapasztalatai.

Ezt követően **ifj. Trampus Péter** személyes, családi visszaemlékezése különösen meghatározó pillanatot hozott. Előadását így kezdte:

„Itt vagyunk újra Pakson, azon a helyen, ami nekünk oly sok mindent jelentett. Közel az atomerőműhöz, amire mi úgy emlékszünk, mint egy színes épületekből álló és tőlünk kissé

ifj. Trampus Péter idézi fel a család és édesapja életének történéseit

elzárt terület. Számtalanszor elhaladtunk mellette és tudtuk, hogy valahol ott, ebben a számunkra különleges világban dolgozik Édesapánk.”

És így folytatta:

„Sokat gondolkodtunk a családdal, hogy mit meséljünk el Önöknek ma. Hiszen Édesapánkat mindannyian ismerték. Mi most úgy mutatjuk be őt, ahogy mi láttuk, gyermekként, majd felnőve, emlékeztünk az együtt átélt élményekre és mindarra, amit kaptunk tőle.”

A család mozaik képeinek kiváló összeillesztésével a teremben ülők mindnyájan sokkal teljesebb képet kaphattak róla, mint amilyen a korábbi személyes találkozások (egy-egy közös munka, konferencián való találkozás, előadásainak meghallgatása stb.) alapján kialakulhatott bennük. Megemlékezése örökérvényű mondatai pedig így hangzottak:

„Biztos, hogy Édesapánk mindenkinek mást adott és azt reméljük, hogy azok, akik szerették és tisztelték, elvisznek valamit ebből és talán továbbadják másoknak is. Sajnos ő már nincs velünk, de a tudás, az intelmek, a szemlélet és az emlékek örökre megmaradnak nekünk.”

A Trampus család

A szakmai intézmények képviselőiben **Tóth Pál** (MVM Paksi Atomerőmű Zrt.), **Kádár Andrea Beatrix** (Országos Atomenergia Hivatal), **Szávai Szabolcs** (MAROVISZ) és **Horváth Ákos** (HUN-REN EK) idézték fel Trampus Péter szakmai örökségét és emberi nagyságát.

Tóth Pál kiemelete, hogy:

„Dr. Trampus Péter neve összeforrt a hazai nukleáris szakma fejlődésével és a hazai atomenergia-alkalmazás biztonságközpontú szemléletének megerősödésével. A Paksi Atomerőmű történetének egyik meghatározó alakjaként nemcsak műszaki szakemberként, hanem stratégiai gondolkodóként és közösségépítőként is maradandót alkotott.”

Az atomerőműben végzett tevékeny élet mozzanatait röviden áttekintve megemlékezését így fejezte be:

„Haláláig aktív maradt és mindvégig azon dolgozott, hogy a hazai nukleáris közösség a legmagasabb nemzetközi szinthez igazodjon. Munkássága hidat képezett a nemzetközi tapasztalat és a hazai gyakorlat között. Öröksége nemcsak intézményekben és programokban él tovább, hanem abban a szemléletben is, amely a biztonságot, a szakmai alázatot és a tudásmegosztást tekinti a nukleáris energia alkalmazása alapkövének.”

Tóth Pál és Kádár Andrea Beatrix emlékezete

Kádár Andrea Beatrix az OAH elnöke megemlékezésében méltatta Trampus Péter mindazon erőfeszítéseit, amellyel hozzájárult a hazai nukleáris biztonsági rendszer kialakításához, valamint ennek nemzetközi elismertetéséhez, kiemelve azt a személyes varázst, amely körülvette az elhunytat szerte a világon. A nukleáris biztonsághoz kötődő hazai oktatási rendszer megszervezése a felsőoktatási intézményekben külön érdem, amely az OAH szakmai stabilitásának egyik forrása lehet a jövőben.

Trampus Péter hihetetlen munkabírását, szakmai pontosságát, szervezési készségeit egyik utódja, a MAROVISZ új elnöke **Szávai Szabolcs** „Egy irányt mutató ember öröksége” címmel mutatta be. Nem lehet elhallgatni következtetésének igaz mondatait, amely így szólt:

„Trampus Péter emléke nem múlt idő. Mércel Köszönjük, Péter. A méltó folytatás a mi felelősségünk”

Szávai Szabolcs, a MAROVISZ elnökének megemlékezése elődjéről

Horváth Ákos visszaidézte Trampus Péter meghatározó szerepét az atomerőművek üzemidő-hosszabbításának és a reaktortartály biztonságának elemzése témakörökben. Előadásának címevel, „Anyagtudomány- Szerkezeti integritás – Reaktorok Biztonságának értékelése” is jelezte e

Horváth Ákos az Energiatudományi Kutatóközpont főigazgatójának megemlékezése

szándékát. A résztvevők mindegyike teljes egyetértéssel fogadta a HUN-REN Energiatudományi Kutatóközpont főigazgatójának utolsó mondatát (is):

„It has been an honor to learn from him over the past two decades.”

A **külföldi kollégák** szekciójában a visszaemlékezések során nemzetközi partnerek és szakmai társak méltatták Trampus Péter munkásságát, hangsúlyozva annak európai és globális hatását, köztük az EFNDT jelenlegi elnöke is, aki beszédében kiemelte Trampus Péter nemzetközi jelentőségét és közösségépítő szerepét. Ezek egyike – a legutóbbi, 2024-ben tartott világkonferencia – eseményeihez szervesen kötődő mozzanataként Trampus Péter kérte fel a Nobel-díjas Takaaku Kajita professzort a Korszerű Anyagok 9. Világkonferenciája nyitó előadásának megtartására.

A délutáni programban **Katona Tamás** (MTA Pécsi Területi Bizottság), **Szabó István** (Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal) és **Vincze Pál** (Nemzetközi Atomenergia Ügynökség) tartottak előadásokat, amelyek Trampus Péter szakmai tevékenységének különböző aspektusait világították meg.

Katona Tamás és Szabó István méltatja Trampus Péterhez kötődő emlékeit

Katona Tamás előadásában kitért arra a hasonlóságra, amely a Trampus Péter és a saját élete között fellelhető. Ő is a nukleáris reaktorok biztonságának mérlegelésével foglalkozik (földrengés kockázata), mindketten a PA tanácsadói, kutatóként kezdte, majd a Pécsi Egyetemen lett oktató, mindketten Gábor-Dénes díjazottak, dolgoztak a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnél stb. E gondolkodásmódbeli hasonlóság, párhuzamosság a kölcsönös elismertségben is mindenkor és mindenhol megnyilvánult mindkét fél részéről. Ebből adódóan úgy tekint Trampus Péterre, mint aki testvérét vesztette el.

Vincze Pál betekintése a Péter NAÜ-ben végzett 7 éves tevékenységébe

Vincze Pál „A Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnél eltöltött évek” élményeinek rövid összefoglalását így kezdte:

„Engedjék meg, hogy ezen az emléknapon röviden tisztelegjek Trampus Péter emléke előtt, és felidézzem gazdag és sokrétű szakmai pályafutását a Nemzetközi Atomenergia Ügynökségnél. Nem dolgozhattunk együtt a NAÜ-nél, mivel nem egy időben voltunk az Ügynökségnél. Mégis összeköt bennünket a paksi múltunk, valamint az a tény, hogy ugyanazon az osztályon belül tevékenykedtünk – bár eltérő időszakokban és különböző feladatkörökben.”

A Paks, Erzsébet Nagy Szálloda Báltermében helyet foglaló résztvevők mindegyike egyetért Vincze Pál előadásának utolsó mondataival, amely így hangzott:

„Nem túlzás azt mondani, hogy Péter nemcsak kiváló szakember volt, hanem példakép is. Embersége, tartása és elkötelezettsége mély hatást gyakorolt rám. Bölcs tanítónaként irányít mutatót, és mindaz, amit képviselt, ma is irányítu számomra. Emléke és szellemisége tovább él bennünk”

Tóth László visszaemlékezése egy félévszázados barátság mozzanatira

Tóth László baráti visszaemlékezése személyes hangvételével gazdagította a szekciót. A csaknem fél évszázados szakmai, oktatói, személyes kapcsolatuk egy-egy mozzanatát ragadta ki „Trampus Péter (1947.09.19.-2025.04.12.), Egy szakmai életút az anyagvizsgálattól a szerkezeti integritásig” címmel tartott előadásában. „A magyar tudomány utazó nagykövete” titulusával önkényesen felruházva áttekintette Trampus Péternek a világ különböző részein tett utazásainak számát.

A nap folytatásaként **Pázmán Judit** (Dunaújvárosi Egyetem) és **Mankovits Tamás** (Debreceni Egyetem) beszéltek.

Trampus Péter egyetemi oktatói tevékenysége a Dunaújvárosi és Debreceni Egyetemeken Mankovits Tamás és Pázmán Judit megemlékezésében

Trampus Péter élete utolsó harmadában kapcsolódott be teljes mellszélességgel az oktatási tevékenységbe. Ekkora már olyan mértékű és mennyiségű tudás halmozódott fel benne, hogy – talán – bűnnek is lehetett volna tekinteni ha nem törekszik az átadására. Oktatói pályafutása a Debreceni Egyetem Műszaki Karán teljesedett ki. Itt kapta meg az egyetemi tanári kinevezését, ahol nappali és szakmérnöki hallgatói élvezhették a „Professzor Úr” személyes élményeivel dúsított előadásait. E periódusról adott áttekintést **Mankovits Tamás** „Trampus Péter professzor a Debreceni Egyetem szolgálatában (2008-2011, 2019-2025)”.

Dunaújváros és Paks közelsége kézenfekvővé teszi azt a gondolatot, hogy a Dunaújvárosi Egyetemen kialakuljon a Paks II. építése kapcsán egy olyan jellegű tudományos és technikai háttér, mint amilyen a VASKUT volt az első hazai nukleáris blokkok építése, üzemeltetése kapcsán. Trampus Péter e gondolat megvalósításának élére állt Debrecenből való távozását követően. Ennek eddigi eredményeit foglalta össze **Pázmán Judit** „Atomerőmű létesítés tudományos támogatása. Gondolatok és kérdések” címmel tartott előadásában.

Az erőműves kollégák visszaemlékezései: Oszwald Ferenc és Szabó Dénes

A záró gondolatokat a közvetlen volt erőművi munkatársak **Oszwald Ferenc** és **Szabó Dénes** atomerőműves kollégák közösen fogalmazták meg. „Atomerőműves kollégák visszaemlékezései” című előadásukban. Trampus Péter második munkahelye volt a Paks Atomerőmű. Itt a roncsolásmentes és roncsolásos anyagvizsgálatokat szervezte, irányította 1982-1996 között. A roncsolásmentes vizsgálatok területén kidolgozásra és bevezetésre kerültek a hazai előírásrendszerek, a gépi vizsgálatok, az ASME kód szerinti referencia vizsgálatok és megépítettek a Karbantartó és Gyakorló Központot. A roncsolásos vizsgálatok területén kialakították és megvalósították a reaktortartályok besugárzott és besugárzatlan ellenőrző próbatestjeinek vizsgálatát és értékelését. E témakörhöz szervesen kötődő szakembergárdájának folyamatos képzését pedig mindenkor nemzetközi színvonalhoz igazodva valósították meg.

A rendezvény során a család jelenléte és megszólalásai különösen hangsúlyossá tették Trampus Péter emberi oldalát. A személyes történetek és emlékek révén egy olyan ember képe rajzolódott ki, aki nemcsak kiváló szakember, hanem meghatározó közösségi személyiség is volt.

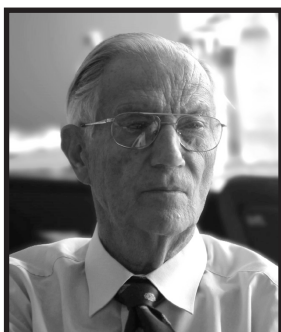

Trampus Péter sírhelye Alsóörsön

A Trampus Emléknep légkörét a tisztelet, az összetartás és a szakmai elismerés határozta meg. A résztvevők közösen hajtottak fejet egy olyan életmű előtt, amely marandó nyomot hagyott a magyar és nemzetközi nukleáris közösségben. Az „életmű” azonban a természet szigorú törvényeivel „lezáratott”, tovább nem bővíthető, de mindig, mindenki által és mindenhol visszaidézhető.

Tóth László

NEKROLÓG - OBITUARY

Czoboly Ernő †
(1929-2026)

Az anyagvizsgálók hazai és nemzetközi szakembergárdája megrendüléssel és szomorúan vette tudomásul, hogy egy újabb képviselője lépett át a „földi csapatból az égiek közé”. Czoboly Ernőt, az Evangélikus Fasori Gimnázium volt tanulója, a Budapesti Műszaki Egyetem volt hallgatóját és a BME Mechanikai Technológiai Tanszékén működő akadémiai kutatócsoport munkatársát, a BME címzetes egyetemi tanárát, életének 98. évében ragadta ki az élők sorából a halál.

Ő volt az, aki elsőként ismerte fel hazánkban, hogy üzemelő mérnöki szerkezeteinkben egy-egy anyagfolytonossági hiba nem szükségszerűen okozza azok törését, mert hatásuk a törésmechanikai elvekkel értékelhető. E szemléletmód nemzetközi elterjesztésében is aktívan részt vállalva nevelte azt a hazai szakember gárdát, amely – őt követve – képes volt a „világ szakmai színpadjának deszkáira lépni”. Munkásságát, annak eredményeinek elismerését Magyar Érdemrend Tisztikereszt, polgári tagozat kitüntetés adományozásával ismerte el az állami vezetés 2022-ben. Szakmai tevékenységét a munkahelyén folyó felsőfokú és doktori képzés mellett a Gépipari Tudományos Egyesület, a Magyar Mérnökakadémia, a Magyar Anyagvizsgálók Egyesülete, a Szerkezetintegritási Társaság Magyar Nemzeti Bizottság (ESIS MNB) keretében végezte. Neve „jól hangzott” hazai és nemzetközi konferenciák előadói között így több alkalommal is a meghívott előadások megtartására kérték fel szerte Európában. Budapesten 1988-ban megszervezte az ESIS 7 konferenciát „*Kárelemzés: Elmélet és Gyakorlat*” címmel. Ennek egyrészt nagyon jó visszhangja volt hosszabb ideig szerte a világban, másrészt kiválóan elősegítette a szakmai életben is megjelent kelet-nyugati politikai feszültségek oldódását a volt szocialista országok nagy létszámú résztvevőinek jelenlétével. Rendkívül jelentős szerepet töltött be a Koreai Köztársasággal kialakított tudományos együttműködés kialakításában és fenntartásában 1992-2008 között a Magyar – Koreai Műszaki Együttműködési Alapítvány főtítkáráként. A mintegy 150 tétel tartalmazó publikációs listája igazán meggyőzően alátámasztja nemzetközi ismertségét, elismertségét. Szakmai szervezőképességét az is érzékeltetheti, hogy több mint 30 nemzetközi rendezvényt szervezett és 25 kiadványt szerkesztett.

Kedves Ernő! Engedd meg, hogy a mindig mosolygós arcodat felidézve nagyon sokak nevében búcsúzhassak Tőled. Teszem ezt most a számítógép előtt ülve, de meg kell ezt tennem rövid idő múlva újból, a 12. AGY Konferencián is Miskolctapolcán, ahol bizonyára sok-sok szomorú szemet fogok látni az elmerengő arcokon. Te mentél előre, de a természet kivételt nem tűrő törvényeiből következően, mi is követni fogunk Téged!

Búcsúztatója 2026. május 27-én 9:45 órától lesz a Farkasréti temetőben.

Nyugodj békében!

Tóth László